

der efter vort Forslag skulde svares 5 pCt. af den samlede Byggesum, indtil det hele var afdraget og forrentet. Der overfor staaar dette Forslag, som forlanger 1 pCt. af den samlede Byggesum og $4\frac{1}{2}$ pCt. af en fikseret Byggesum. Denne fikserede Byggesum er i dette Øjeblik 6 000 Kr.; men hvem garanterer for, hvad der om 10 Aar vil være den virkelige Byggesum? Hvis det ærede Medlem saa vil regne ud, hvor meget denne Landmand i det hele er kommet til at betale, vil han se, at vort Forslag bliver det billigste. Derfor siger jeg, at der ikke er nogen Garanti for, at det her foreliggende Forslag er det billigste. Tværtimod er det det sandsynligste, at vort vil blive det billigste, og jeg lægger en stor Betydning deri, at vort Forslag kan ethvert Menneske forstaa, hvorimod de vil kunne have nogen Vanskelighed ved at fatte, hvilken Renteydelse de i Aarenes Løb vil komme til at præstere efter det foreliggende Forslag. Thi der staaar ikke der noget om, hvorledes man vil stille sig om 10 Aar.

Dernæst vil jeg føje til, hvad jeg har hævdet flere Gange, at det er ikke selve Jordens Pris, som betinger disse Brugs Bestaaen; det, der betinger, om disse Brug kan bestaa, er først og fremmest et Held for den Mand, der driver det, og dernæst er det Besætningens og Inventarets Anskaffelse. Skal vi saa paa dette Tidspunkt, hvor disse Ting, Besætning og Inventar, er oppe i en saa kolossal Pris, som de er, gaa med til at anbefale Folk at overtage disse Brug? Jeg vil i hvert Fald ikke gøre det. Jeg vil være med til at lovgive paa en saadan Maade, at der kommer tydelige og let forstaaelige Love, som i det givne Øjeblik, nemlig naar man er nede i Lavkonjunkturen og har Udsigt til at komme ind i en opadgaaende Periode, siger til Folk: Vær saa god, dør har I Jord. Det giver vort Forslag Adgang til, hvorimod det Forslag, som her foreligger, ikke i nær saa stor Udstrækning giver Adgang til at komme i Besiddelse af Jord som vort, thi det vil kræve ganske overordentlig store Midler. Naar der her foreslaas, at de Penge, som kommer ind ved Overgangen af Len og Stamhusene til fri Ejendom, skal afgives til Anvendelse til Indkøb af Jord, saa spørger jeg: Hvad vil det forslaa? Vort Forslag gaar ud paa, at Staten i udstrakt Maalestok kan indkøbe Jord, som skal forrentes med $4\frac{1}{2}$ pCt., og det sætter ingen Grænse for Statens Indkøb af Jord, men det gør det foreliggende Forslag, efter det skal der paa

Rigsdagen hvert Aar forlanges saa og saa mange Millioner til Indkøb af Jord. Og saa kommer dertil det store og for Samfundet afgørende og vigtige Spørgsmaal: Kan det forsvares, at man ad Lovgivningens Vej tager Millioner, som hele Samfundet altsaa skal yde gennem Skatter, og anvender dem til et enkelt Erhverv i Stedet for, som vi foreslaar, at lade Reformen hvile i sig selv og lade de Penge, som det store Landbrug giver, blive benyttet til Hjælp for det mindre Landbrug til billige Laan? Det er vort Synspunkt og vort Forslag, og det er billigere og samfundsmæssigt set overordentlig meget bedre end det, der ligger paa Tingets Bord.

Det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) mente, at jeg var kommet overordentlig højt op i Dag, fordi jeg havde det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) at støtte mig til. Jeg kan berolige det ærede Medlem i den Retning. De Udtalelser, jeg i Dag har fremsat i dette høje Ting, falder fuldstændig sammen med de Udtalelser, jeg fremsatte her ved Sagens tidligere Behandling. Selvfølgelig brugte jeg ikke de samme Ord, jeg plejer ikke at gentage mig selv, naar jeg kan undgaa det. Jeg har imidlertid ikke været for højt oppe, tværtimod, jeg kan ikke med tilstrækkelig skarpe Ord pointere den Fare, som ligger i den Tendens, § 4 i dette Lovforslag har. Det ærede Medlem fra Ribe var inde paa en Udvikling af, at disse Love vilde betyde noget overordentligt set i Forbindelse med den herskende Arbejdsløshed. Jeg kan aldeles ikke give det ærede Medlem Ret i dette Syn. Tror det ærede Medlem virkelig, at en Vedtagelse af disse Love vilde aflaste Arbejdsløsheden her i vort Land? Jeg forstaaer ikke, hvorledes det ærede Medlem kan komme til en saadan Slutning. Det ærede Medlem mener altsaa, at de arbejdsløse skulde være i Stand til at gaa ud og tage Jord efter disse Love. Jeg kan ikke indse, hvad der berettiger eller begrunder en saadan Opfattelse fra det ærede Medlems Side. Ganske vist er det en Gentagelse af de Ord, som faldt fra den højtærede Statsministers Side ved Sagens Fremsættelse, men det ærede Medlem fra Ribe plejer ikke at være en saa stor Beundrer af Statsministeren, at man kan tro, at han derfor vil gøre sig til Talsmand for de Tanker, som den højtærede Statsminister gav Udtryk.

Saa sagde det ærede Medlem til Forsvar for det Forslag, Venstre havde stillet om Byggelaan, at Forslaget gik ud paa,